

Wet natuurbescherming, plan van aanpak (ontwerpfase)

Behorende bij bestek 2022-DVN-01
'Bestek bermen en watergangen gemeente Duiven en Westervoort'

Status: Definitief

Gemeente Duiven en Westervoort
09-02-2023

Verantwoording

Titel : Wet natuurbescherming, plan van aanpak

Besteknr. : 2022-DVN-01

Documentnummer : 1

Datum : 09-02-2023

Auteur(s) : Green Engineers,

Inhoudsopgave

1.	Bouwwerkgegevens.....	4
1.1	Beschrijving van het werk.....	4
1.2	Adres / ligging van de bouwlocatie.....	4
1.3	Namen en adressen van betrokken partijen.....	4
1.4	Planning en uitvoeringsgegevens (voor zover reeds bekend).....	5
2.	Introductie.....	6
3.	Uitwerking zorgvuldig handelen.....	7
3.1	Algemene zorgplicht / zorgvuldig handelen.....	7
3.2	Afdekking risico per bestekspost.....	9
3.3	Werkinstructie zorgvuldig handelen.....	14
3.4	Inventariseren en monitoren.....	14
3.5	Communicatie.....	15
3.6	Evaluatie.....	15
4.	Werkinstructie inventarisatie en monitoren.....	16
4.1	Te inventariseren gegevens.....	16
4.2	Wijze van registreren.....	17

1. Bouwwerkgegevens

1.1 Beschrijving van het werk

Het werk bestaat uit het uitvoeren van diverse werkzaamheden ten behoeve van het onderhoud van bermen en ruw gras;

- Onderhoud van bermen en ruw gras;
- Onderhoud van sloten.

1.2 Adres / ligging van de bouwlocatie

Het uit te voeren werk is gelegen in de gemeente Duiven en gemeente Westervoort

1.3 Namen en adressen van de betrokken partijen

a) Opdrachtgever

Naam	: Gemeente Duiven/Gemeente Westervoort
Adres	: Postbus 6
Postcode/ Plaats	: 6920 AA Duiven
Contactpersoon	: Dhr. J. Meerbeek
Telefoon	: (088) 695 3000

b) Plan van aanpak – coördinator(en) ontwerpfase:

Naam	: Green Engineers bv
Adres	: Postbus 765
Postcode/ Plaats	: 6710 BT Ede
Contactpersoon	: Dhr. L. Verhagen
Telefoon	: 0318 65 41 24

c) Directievoering

Naam	: <i>Nader te bepalen</i>
Adres	:
Postcode/ Plaats	:
Contactpersoon	:
Telefoon	:

d) Uitvoerende partij(en)

Naam	: <i>Nader te bepalen</i>
Adres	:
Postcode/ Plaats	:
Contactpersoon	:
Telefoon	:

e) Coördinator(en) plan van aanpak uitvoeringsfase

Naam	: <i>Nader te bepalen</i>
Adres	:
Postcode/ Plaats	:
Contactpersoon	:

Telefoon :

1.4 Planning en uitvoeringsgegevens (voor zover reeds bekend)

- Geplande aanvangsdatum van de werkzaamheden: 1 mei 2023
- Geplande werktijd: tot 31 december 2024
- Vermoedelijk maximum aantal werknemers dat gelijktijdig op de werklocatie aanwezig zal zijn: 5 personen.

- Opleiding Personeel Gedragscode Bestendig Beheer Groenvoorzieningen.

Naam medewerker	Voorlfrs	Voornaam	Afdeling	Nivo	DATA opleiding	Datum geslaagd

- Gepland aantal werkgevers en zelfstandigen op de bouwplaats:
- Namen van reeds geselecteerde onder-aannemingen
 - 1.
 - 2.
- Namen van in te schakelen deskundige diensten
 - 1.
 - 2.
- De uitvoeringscoördinatie geschiedt door de aannemer van bestek 2022-DVN-01
- Aangegeven op welke wijze wordt omgegaan met de gedragscode Bestendig Beheer Groenvoorzieningen bij inschakelen van extern/nieuw personeel, de eisen die aan het personeel worden gesteld, e.a.a. in relatie tot werkzaamheden en de risico's in het kader van de wet natuurbescherming.

2. Introductie

Dit plan van aanpak is een uitwerking van de gedragscode Bestendig beheer Groenvoorzieningen behorend bij het Bestek: 2022-DVN-01 'Bestek bermen en watergangen gemeente Duiven en Westervoort'.

Bij dit plan van aanpak horen:

- tijdschema uit te voeren onderhoudswerkzaamheden met uitwerking risico's flora en fauna.
- Natuurkalenders LNV, te downloaden via:
<http://www.hetInvloket.nl/actueel/document/fileitem/2200539/natuurkalender-andere-diersoorten> en
<http://www.hetInvloket.nl/actueel/document/fileitem/2200540/natuurkalender-vogels>

Extra aanvullende informatie is te vinden op:

- www.gegevensautoriteitnatuur.nl
- www.vogelsendewet.nl
- www.stadswerk.nl (gedragscode)
- www.waarneming.nl
- www.telmee.nl
- www.sovon.nl
- www.ravon.nl
- www.vlinderstichting.nl

Het doel van de wet natuurbescherming is beschermen van inheemse soorten, zodat het voortbestaan van de soort niet in gevaar komt, dus het betreft het tegengaan van beschadigingen, verontrusting en doden van (algemeen) beschermde planten en dieren.

3. Uitwerking zorgvuldig handelen

Deze uitwerking van het zorgvuldig handelen in het kader van de "gedragscode bestendig beheer (gemeentelijke) groenvoorzieningen" heeft als doel om de uitgevoerde onderhoudswerkzaamheden optimaal af te stemmen op de in het gebied aanwezige beschermde flora en/of fauna. Hierbij worden twee methodieken gevolgd:

- Algemene zorgplicht: een opzet hoe de algemene voorzorgsmaatregelen ingevuld kunnen worden.
- Invulling per bestekspost / activiteit: een uitwerking met instructies per bestekspost met Flora- en faunawet risico's. De uitwerking betreft een niet locatie/soort specifieke werkwijze, maar is gezien de stadse omgeving van het werkgebied goed toepasbaar.

3.1 Algemene zorgplicht / zorgvuldig handelen

Het gaat hierbij om de volgende richtlijnen die invulling geven aan de algemene zorgplicht en zorgvuldig handelen:

- 1) **Insporing en bodemverdichting.** Insporing en bodemverdichting dienen tot een minimum te worden beperkt. Hiervoor gelden de volgende richtlijnen die in overleg met de directievoerder ingezet kunnen worden. Hierbij moet uitgegaan worden van maatwerkoplossingen o.b.v. terreindraagkracht, seizoen, weersomstandigheden;
 - Bepaal de maximaal toegestane insporing ten opzichte van het maaiveld.
 - Beperk het aantal verplaatsingen van werktuigen/machines tot een minimum (combineer waar mogelijk).
 - Voer geen onderhoudswerkzaamheden uit met zware machines in natte perioden.
 - Stem de bandenspanning af op de terreinomstandigheden.
 - Gebruik vaste aan- en afvoerroutes voor materiaal en materieel.
- 2) **Fysieke aanwezigheid.** Er moet getracht worden om zo weinig mogelijk verstoringmomenten te veroorzaken. Hierbij worden de volgende richtlijnen in acht genomen:
 - Beperk het aantal verstoringmomenten: concentreer of combineer maatregelen per locatie zo veel mogelijk.
 - Optimaliseer het werkproces zo dat de maatregel in beperkte tijd kan plaatsvinden.
- 3) **Geluidsoverlast.** Verstoring van de aanwezig fauna door geluidsoverlast dient tot een minimum beperkt te worden. Richtlijnen hiervoor zijn:
 - Beperk het aantal piekmomenten qua geluid.
 - Beperk verassingen en laat gewenning optreden (dus niet motorzaag of heggenschaar starten nabij een nestlocatie).
- 4) **Werkrichting.** Er wordt getracht zo weinig mogelijk verstoringmomenten te veroorzaken. Indien er verstoring plaatsvindt, dient er een goede vluchtroute beschikbaar te zijn (m.n. vogels en zoogdieren). Een vluchtroute moet altijd beschikbaar zijn om b.v. verkeersslachtoffers te voorkomen. Richtlijnen hiervoor zijn:
 - werk van een drukke rand van een groengebied naar een rustige rand of groene kern.
 - Werk bij onderhoudswerkzaamheden langs oevers van land naar water.
 - Bij maaiwerk maai van binnenuit naar buiten.

- 5) **Werkperioden.** In het bestek staan werkperioden voorgeschreven. Hierbij zal rekening gehouden worden met specifieke aandachtspunten vanuit de flora & faunawet die staan weergegeven in de natuurkalender. Hierbij zal b.v. rekening gehouden worden met:
- Broedseizoen.
 - Voortplanting amfibieën.
 - Winterrust van zoogdieren.
- 6) **Gefaseerd werken.** Het is soms niet mogelijk om de onderhoudswerkzaamheden volledig uit te stellen om de aanwezige beschermde flora of fauna te ontzien. Werkzaamheden kunnen ook gefaseerd uitgevoerd worden. Een voorbeeld hiervan is het overslaan van stukken die wel onderhouden zouden moeten worden:
- Maaiwerkzaamheden bij grondbroedende vogels aanpassen.

3.2 Afdekking risico

Onderhouden van groen

Periode : gehele jaar, raadpleeg de natuurkalender voor de risico's in specifieke periodes.

Instructie:

ONDERHOUDSPLAN (werkmethoden en restricties) Met name van toepassingen voor beheertypen en werkzaamheden met veel risico (categorie 2* en 3)				
	Werkzaamheden	Fasering	Uitvoeringsperiode	Restricties
1. Kruidachtigen extensief				
1.	Bestrijden onkruid (betreft alleen ongewenste soorten en opslag verwijderen)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
2.	Tegengaan overhang (maaien)	n.v.t.	Jaarrond	n.v.t.
3.	Maaien en ruimen	Altijd faseren op wijkniveau, bijvoorbeeld 1 zijde of 30-50% per keer	1 juni - 15 oktober (indien eerder of later, uitvoering na onderzoek)	Van binnen naar buiten maaien
				Van weg naar sloot (drukke - rust)
				Geen beschadiging bodem (inzetten van dubbellucht, niet in natte perioden)
				Geen dieren beschadigen (inzetten van wildredders, opzuigstelsel)
				Geen verontrusting (afstand, geluid)
				Geen vernieling standplaats (overslaan, maaihoogte, na bloeiperiode)

ONDERHOUDSPLAN (werkmethoden en restricties) Met name van toepassingen voor beheertypen en werkzaamheden met veel risico (categorie 2* en 3)				
	<i>Werkzaamheden</i>	<i>Fasering</i>	<i>Uitvoeringsperiode</i>	<i>Restricties</i>
2. Waterbegroeiingen en overgangen land-water				
1.	Onkruid bestrijden/ongewenste soorten	-	-	-
2.	Tegengaan overhang	-	-	-
3 a .	Maaien (1x jr maaikorf/maaiboot) NB 1 keer te maaien is reeds borging van soorten	< 30% breedte watergang > 20 cm waterstand Fasering is projectgebonden	15 sept - 1 november muv kwaadschouw	Van weg naar sloot (drukke - rust)
				Geen beschadiging bodem (dubbellucht, niet in natte perioden)
				Geen dieren beschadigen (wildredders, opzuigstelsysteem)
				Geen verontrusting (afstand, geluid)
				Geen vernieling standplaats (overslaan, maaihoogte, na bloeiperiode)
3 b .	Betreft waterschapssloten en natuurlijke oevers	Natuurlijke oevers gefaseerd	15 sept - 1 november	Zie vorige
				Er mag overjarige gras en ruigte staan mits niet ouder dan 3 jaar

3.3 Werkinstructie zorgvuldig handelen

Alle betrokken medewerkers zijn in het bezit van de certificaten om op een zorgvuldige manier de onderhoudswerkzaamheden uit te voeren. Aan de hand van het plan van aanpak zullen werkinstructies opgesteld worden die aanwezig zullen zijn in de bedrijfsvoertuigen bij de onderhoudsploegen. In toolbox-meetings en instructiebijeenkomsten zal aan de medewerkers instructie gegeven worden over de mogelijke risico's en wijze van handelen in het kader van de gedragscode bestendig beheer gemeentelijke groenvoorzieningen. De voormannen zijn op niveau 2 gecertificeerd en zullen deze instructies en toolboxes verzorgen.

In de toolboxes en instructiebijeenkomsten zal aandacht worden besteed aan:

- welke flora- en faunarisico's gelden er voor de werkzaamheden (dit op basis van terreintype,
- bestekspost, beschikbare soortinformatie en periode van het jaar).
- wat dient er te gebeuren aangaande:
 - inventarisatie
 - markering/bescherming vaste rust- en verblijfplaatsen
 - registratie van gegevens
 - zorgvuldig handelen tijdens de uitvoering
 - in welke gevallen terugkoppeling met de uitvoerder

Er worden toolbox bijeenkomsten georganiseerd voorafgaand aan werkzaamheden in risicovolle terreintypen / risicovolle perioden. De opdrachtgever heeft een planning ontvangen met hierin alle vastgestelde toolboxes en werkoverleggen bij de aannemer. Indien gewenst kan de opdrachtgever hieraan deelnemen.

3.4 Inventarisatie en monitoren

Het in kaart brengen van vast- rust- en verblijfplaatsen van beschermde flora en fauna maakt onderdeel uit van het plan van aanpak.

Welke gegevens verzameld en geregistreerd dienen te worden staan vermeld in de Werkinstructie inventarisatie en monitoren. Het is dus de bedoeling dat alle waarnemingen van de rust en verblijfplaatsen van soorten die beschermd worden in de Flora- en Faunawet die voortvloeien vanuit de inventarisatie ten behoeve van de uitvoering van werkzaamheden aan directie worden aangeleverd. Alle registraties worden op de bouwvergadering aangeboden aan de directie.

Tijdens de werkzaamheden wordt aandacht besteed aan inventarisatie en monitoren. Dit gebeurt tijdens de visuele inspecties voorafgaand aan de uitvoering van de werkzaamheden en tijdens de uitvoering van werkzaamheden. De waarnemingen worden verwerkt en samengevoegd tot een bestand de bijlage.

Tijdens elke bouwvergadering worden verzamelde gegevens besproken en overgedragen aan de gemeente Duiven/gemeente Westervoort.

3.5 Communicatie

Tijdens bouwvergaderingen is flora en fauna een agendapunt. Gesproken wordt over:

- Knelpunten aangaande de gedragscode en het toepassen van het plan van aanpak
- Calamiteiten waardoor er geen adequate bescherming heeft plaats kunnen vinden
- Inventarisatie en monitoren -> verzamelde informatie -> overdracht van informatie
- Actualiteiten in relatie tot de overeenkomst
- Overige bijzonderheden

3.6 Evaluatie

Op de laatste bouwvergadering van het bestek dient opdrachtnemer het plan van aanpak uitvoeringsfase te overhandigen aan opdrachtgever. Dit plan van aanpak uitvoeringsfase wordt aangevuld met:

- schades aan flora en fauna
- afhandeling calamiteiten
- Eventueel een overzicht van verbeterpunten indien nodig.

4 WERKINSTRUCTIE INVENTARISATIE EN MONITOREN

Ten behoeve van het zorgvuldig handelen om te voorkomen of te beperken dat de verbodsbepalingen artikel 8 t/m 12 van de Flora- en faunawet worden overtreden, dient er informatie beschikbaar te komen over beschermde soorten in de groenvoorzieningen van de gemeente Duive/gemeente Westervoort. Het betreft inventarisatie en registratie van vaste rust- en verblijfplaatsen waarbij negatieve effecten kunnen optreden als gevolg van bestendig beheer.

4.1 Te inventariseren gegevens

Gegevens moeten worden verzameld t.b.v. de dagelijks uit te voeren werkzaamheden door de aannemer en voor het door de gemeente Duiven/Gemeente Westervoort samen te stellen gegevensbestand. Vanuit eerdere inventarisaties en waarnemingen is onderstaande basislijst samengesteld over het voorkomen van soorten/vaste rust- en verblijfplaatsen:

Permanente vaste rust- en verblijfplaatsen, permanent in gebruik (PVRV-P)

- **Tabel 1 soorten**
- **Tabel 2 soorten**
- **Tabel 3 soorten**

Permanente vaste rust- en verblijfplaatsen, tijdelijk in gebruik (PVRV-T)

- **Tabel 1 soorten**
- **Tabel 2 soorten**
- **Vogels**
- **Tabel 3 soorten**

Tijdelijke vaste rust- en verblijfplaatsen (TVRV)

Deze soorten hebben geen vast locaties maar verblijven veelal wel in concentratiegebieden. Deze concentratiegebieden dienen inzichtelijk te worden gemaakt.

- **Tabel 1 soorten**
- **Tabel 2 soorten:**
- **Vogels:**

4.2 Wijze van registreren

De gegevens dienen tijdens de bouwvergadering (4-wekelijks) op kaart opgeleverd te worden aan de gemeente Duiven/Gemeente Westervoort met daarin opgenomen de gegevens conform onderstaande tabel.

Flora en Fauna									
Registratie			Codering						
Bestek 2022-DVN-01 Gemeente Duiven en Westervoort Wijkbeheer			PVRV-P		Permanente vaste rust- en verblijfplaatsen, permanent in gebruik (PVRV-P)				
			PVRV-T		Permanente vaste rust- en verblijfplaatsen, tijdelijk in gebruik (PVRV-T)				
			TVRV		Tijdelijke vaste rust- en verblijfplaatsen (TVRV)				
			NB nesten/ groeiplaatsen afzonderlijk registreren nr waarneming moet corresponderen met nr op kaart						
Waarneming	Buurt	(punt/ gebied)	Flora / fauna	Tabel	Terreintype/ beheergroe	soort Verblijfplaat	Code	Opname	naam
Nr			soortnaa m NL	(1,2 of 3)	p	s		datum	Opnemer
1		punt	Merel	2/3	Bosplantsoe n	nest	TVRV	01-01-2017	A. Aannemer
2		punt	Kale rode bosmier	1	Bosplantsoe n	mierenhoo p	PVRV-P	01-01-2017	A. Aannemer
3		gebied	Egel	1	Bodembede k ker	slaapplaats	TVRV	01-01-2017	A. Aannemer
4		gebied	Gewone pad	1	Gazon	trekroute	PVRV-T	01-01-2017	A. Aannemer
5		punt	Roodbors t	2/3	Bodembede k ker	nest	TVRV	01-01-2017	A. Aannemer